

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

АР-м и КЪЭРАЛЫГЪО СОВЕТ — ХАСЭМ

Тигъэзет къызэрэхиутыгъагъэу, тыгъуасэ, мэзаем и 8-м, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм изичэзыу япшыкълушэнэрэ зэхэсыгъо илагъ. Ар зытегушылагъэр Иофыгъо пшыкълуплI нылэп. Апэрэ чыплэм шытыгъ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм иллыкълу УФ-м и Федеральнэ Зэлуклэ Федерациемклэ и Совет хэт Сэмэгү Нурбый фитыныгъэ-хэр ыхыжыгъэнхэм ехылагъэр.

Мы Иофыгъом къытегушылэзэ Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Федор Федорко къызэриуагъэмклэ, нэмыкI ИофшIэн зэрэлухьэрэм пае ифитыныгъэхэр ыхыжыгъэхэ шлоигъоу Н. Сэмэгүм лъэлу тхылъ къытыгъ.

Законом ыкIи Парламентым и Регламент зэрагъэнафэрэмклэ, УФ-м Федерациемклэ и Совет хэтым ифитыныгъэхэр ыхыжыгъэнхэм ехыллэгъэ голосованиер бюллетеньхэр агъэфедэхэ-зэ шъэф шыкIэм тетэу зэхэщэгъэн фае. А шапхэм тетэу голосованиер зызэхашэм, депутат 53-у зэхэсыгъом хэлэжыагъэхэм ащыщхэу 52-мэ Н. Сэмэгүм илэлу дырагъэштагъэу къычIэ-кIыгъ ыкIи ащ ехыллэгъэ унашъо ашIыгъ.

Парламентым иллыкълу ащ ычIышIэ рагъэхаштым ехыла-гъэу зэхэсыгъом къышыгушы-лагъ Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Федор Федорко. Къылуагъ фракциеу «Единэ Россия» хэт депутатхэм зэхэ-сыгъоу ялагъэм УФ-м Федера-циемклэ и Совет Адыгэ Респуб-ликэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иллыкълу хэтышIтэу депу-татэу Хьопсэрыкьо Мурат икан-дидатурэ къызэрэшагъэлэгъуа-

гъэр ыкIи а предложениер зэхэ-сыгъом къызэрэхалхьэрэр. Нэ-мыкI кандидатурэ зыми къыгъэ-лэгъуагъэр.

Апэ М. Хьопсэрыкьом едэлу-гъэх. Ащ къылуагъ цыхъэ фа-шIэу УФ-м Федерациемклэ и Со-вет хэтынэу зыхадзыкIэ ылэкI къымыгъанэу Иоф зеришIэщыр, Парламентымрэ республикэм игъэцэкIэкIо хабзэрэ илэпылэ-гъухэу Адыгеим нахыбэу шIуа-гъэ къыфихыным зэрэфэлэжэ-щыр.

Кандидатурэм итегушылэн депутатыбэ хэлэжыагъ. О. Серо-вам, В. Нарожнэм, И. Андрее-вым, В. Овчинниковым, М. Бо-лэкьом, Р. Брыцум, А. Бэгъу-

Хьопсэрыкьо Мурат хадзыгъ

шъэм, А. КIэрашэм, А. Къулэм яеплыкIэхэр зэтефагъэх. М. Хьопсэрыкьом ипшъэрылхэр дэ-гъоу ыгъэцэкIэнхэм яцыхъэ зэрэ-телыр, шэнышIоу, зэхэшыкI дэ-гъу зилэ кIэлэ ныбжыкIэу зэ-ралыгъэрэр хагъэуэфыкIыгъ. ЫпшъэкIэ къызэрэщытIогъэ шыкIэм тетэу голосованиер зы-зэхашэм, къагъэлэгъогъэ кан-дидатурэм депутат 52-мэ зэрэды-рагъэштагъэр нафэ къэхъугъ. Фракцие пстэуми ашкIэ зыкIы-ныгъэ къахэфагъ.

Иофыгъохэм ятегушылэн лъа-гъэкIуатэзэ, республикэ зако-нищ аштагъ, Къэралыгъо Думэм и Щытхъу тхылъ депутат куп етыгъэным зэрэкIэлъэлухэрэм ехыллэгъэ унашъохэм адыра-гъэштагъ. Къэралыгъо Сове-тым — Хасэм идепутатхэу Мыр-

зэ Джанбэч, Игорь Ческидовым, Къулэ Аскэрбый, Анатолий Ивановым, Тамара Борчаков-ская УФ-м и Къэралыгъо Думэ и Щытхъу тхылъ ятыгъэным Къэралыгъо Советыр — Хасэр зэрэкIэлъэлурэм ехыллэгъэ уна-шъохэр аштагъэх. Нэужым фе-деральнэ законопроект заулэмэ епллыкIэу афырIэхэр зыгъэнэ-фэрэ унашъохэр ашIыгъэх.

ИкIэлухым зэрэчылэшхом къыхэкIэу Адыгеим иеджэпIэ заулэмэ яублэпIэ классхэм арыс-хэр рамыгъэджэнгохэу зэрэра-хъухыагъэм тегушылагъэх. Адыгэ Республикэм гъэсэнныгъэмклэ ыкIи наукэмклэ иминистрэ игуа-дзэу Н. Кабановам а Иофым ехыллагъэу къылоагъэхэм ядэ-лугъэх. Ащ къызэриуагъэм-кIэ, классхэм фабэу арытыр

шапхъэхэм зэрадимыштэрэм къыхэкIэу еджапIэхэм ядирек-торхэм яунашъохэм атетэу еджэ-ныр зэпагъэу, ау ыужкIэ про-граммэр агъэцэкIэжышIт. Арэу шытми, министерствэ ыкIи ве-домствэ зэфэшхыафхэм, проку-ратурэм ялыкIохэр зыхэт комис-сие зэхашэнышъ, Иофым изытет, классхэр икъоу агъэфэбэнхэ зэрамылгъэлырэр зэхафышIтых, тапэкIэ шIэгъэн фаеу алытэхэ-рэр агъэнэфэшIтых.

Депутатхэм яупчIэхэм къэгү-шылагъэм джэуапхэр къызэ-ретыжыгъэхэм Къэралыгъо Со-ветым — Хасэм къыкIэлъы-кIошт зэхэсыгъоу илэштым а Ио-фым къышыфэгъэзэжыгъэныр ыкIи комиссиесым ыгъэуэфы-гъэхэм шядэлугъэныр, тапэкIэ фэдэ къыхымыкIыжыным фэшI ифэшъошэ Иофыгъохэр зехъэ-гъэнхэр депутатхэм игъоу альэ-гъугъэх.

СЭХЪУТЭ Нурбый.

НыбжыкIэхэмрэ хэдзынхэмрэ

2007-рэ ильэсым къыщегъэжыагъэу «Хэ-дзэкIо ныбжыкIэхэм я Мафэ» къыдыхэ-ллытагъэу шылэ мазэм къыкIоцI зэлукIэ зэфэшхыафхэр Адыгеим шызэхашэх. НыбжыкIэхэм яправовой шIэныгъэхэм ыкIи якультурэ ахагъэхъоным ахэр тегъэ-псыхагъэх.

Адыгэ Республикэм и Гупчэ хэдзэкIо комиссие испециалист шхьагъу Шэ-хъо Фатимэ къызэриуа-гъэмклэ, шылэ мазэм Уры-сыем хэдзэкIо ныбжыкIэ-хэм я Мафэ шыхагъэуна-фыкIынуу зэрэрахъуха-гъэм къыхэкIэу, Иофтхьа-бзэу зэхашэщIхэм яплан зэхагъэуцауагъ. Адыгеим и Гупчэ хэдзэкIо комиссие экскурсиеу шылагъэмклэ Иофтхьабзэхэр рагъэжыа-гъэх. Ащ къэкIолагъэх Мыекьопэ къэралыгъо тех-

нологическэ университе-тым ия 3 —4-рэ курсхэм ястудентхэр.

Гурыт, апшъэрэ ыкIи профессиональнэ гъэсэ-ныгъэ зыщарагъэгъотырэ еджапIэхэм зэхажэхэр ащызэхашэщIтых. Спорт, творческэ зэнэкъокъухэм, джэгукIэхэм, хэдзынхэм афэгъэхыгъэ урокхэм, нэ-мыкIхэм ныбжыкIэхэр ахэлэжэщIтых. Зэфэхы-сыжыхэр ашIышIтых.

ДАУТЭ Анжел.

Еджэныр зэпагъэу

Градус 20-м ехъоу къызэрэуцы-ылгъэм къыхэкIыкIэ гъэсэнныгъэм иучреждениехэм ащыщыбэхэр зэфашIыгъэх. КIэлэцIыкIухэр зыще-джэхэр классхэм акIоцI ит фабэр градус 18-м нахъ макIэу кхехыгъ, ар санитарнэ шапхъэхэм адишIтэрэп. ЕджапIэхэм япашэхэм еджэгъу Ио-фыр къызэтырагъэуоуонымклэ фиты-ныгъэ ащ къареты.

Адыгэ Республикэм гъэсэнныгъэм-рэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ къызэрэщытагуагъэмклэ, кIэлэеджа-кIоу къакохэрэм япчъагъэ макIэ зэ-рэхъугъэм къыхэкIэу Адыгэ респуб-ликэ гимназием мэзаем и 9-м къы-щегъэжыагъэу и 11-м нэс ипчъэхэр зэфашIыгъэх. Сыда пIомэ ащ ще-джэхэрэр къалэм ипсэупIэ чыжъэхэм къарэкIых, кIэлэеджакохэр янэ-ятэ-хэм къагъакохэрэп.

Иоф зымышIэхэрэм ащышIых лицейхэу NN 19-р, 34-р, 35-р, гурыт еджапIэхэу NN 11-р, 17-р, 18-р. Мы еджапIэхэм ясайтхэм предмет зэфэ-шхыафхэмклэ еджакохэм апае

унэмкIэ гъэцэкIэжыныхэр къары-хыашIтых.

Адыгэкъалэ зыпшIтэкIэ, кIэлэцIы-кIу ЫгъыпIи 5-у ыкIи гурыт еджа-пIэу дэтхэр зэфашIыгъэх. Гъэтхэ зы-гъэпсэфыгъом ахэр еджэжышIтых.

Джэджэ районым истаницэхэу Келермескэм, Сергиевскэм якIэлэ-цIыкIу ЫгъыпIэхэр зэфашIыгъэх фае хъугъэ. Ар къызэхэкIыгъэр псыр зы-шаугъоирэ башнэр зэрэщыгъэр ары. Районым игурыт еджапIэхэм зэкIэми Иоф ашIэ, фабэу арытыр шапхъэхэм адештэ.

Гъэсэнныгъэм иучреждениеу Кош-хьэблэ районым шылэхэр зыпкъ итэу мэлэжбэх.

Гъэсэнныгъэм иучреждениехэу Красногвардейскэ районым итхэр мэзаем и 9-м къыщегъэжыагъэу и 11-м нэс зэфашIыгъэх.

Мыекьопэ районым икIэлэцIыкIу ЫгъыпIэхэу NN 2-м, 19-м, 35-м шылэ мазэм и 30-м къыщегъэжыагъэу Иоф ашIэрэп. Ащ къахэхагъэх ДОУ-у NN 21-р, 37-р. Иофыгъо къызпыкIы-

гъэр котельнэхэм тэрэзэу къызэра-мыгъэфабэрэр ары. ЕджапIэхэу NN 1-м, 6-м, 16-м, 22-м мэзаем и 11-м нэс япчъэхэр къызэлуахышIтхэп. ЕджапIэу N 26-м иа 1-рэ классхэм зыгъэпсэфыгъо тедзэхэр мэзаем и 8 — 14-хэм рагъэжыагъэх, я 2 — 5-рэ классхэм — мэзаем и 8 — 11-м нэс.

Тэхъутэмыкьое районым ит гурыт еджэпIи 8-мэ Иоф ашIэрэп, еджэпIи 8-мэ яублэпIэ классхэр мэфитIукIэ атIупшыгъэх. ЗиофшIэн зэпыугъо фэмыхъугъэхэр кIэлэцIыкIу Ыгъы-пIэхэмрэ гурыт еджапIэу N 10-мрэ.

Теуцожь районым еджэпIи 6 шы-зэфашIыгъ (NN 1-р, 5-р, 6-р, 7-р, 8-р, 15-р) мэзаем и 11-м нэс. ЕджэпIи 9-мэ яублэпIэ классхэм ашеджэхэ-рэр атIупшыгъэх. ДОУ-у NN 4-м, 5-м мэзаем и 11-м нэс Иоф ашIэщтэп.

Шэуджэн районым иеджапIэу N 10-р зэфашIыгъ. Джаш фэдэу кIэ-лэцIыкIу ЫгъыпIэхэу NN 1-р ыкIи 3-р лажъэхэрэп.

ГЭШЫНЭ Сусан.

2 Адыгэ макъ

Урысые Федерацием и Президент фэклорэ тхылъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу А. К. Тхакъушынэм Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 264-рэ статья ия 1-рэ йахъ тетэу 2010-рэ илъэсым Ионыгъом и 12-м Адыгэ РеспубликэмкIэ Теуцожь район судым бзэджэшлагъэ зэрихъагъэкIэ ыгъэмысэгъэ, илъэсрэ мэзихрэкIэ зифитыныгъэ кыкIырагъэчыгъэ Мамый Азэмат Аслъан ыкIом, 1990-рэ илъэсым къэхъугъэм; Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 264-рэ статья ия 1-рэ йахъ тетэу 2010-рэ илъэсым шэкIогъом и 30-м Адыгэ РеспубликэмкIэ Теуцожь район судым бзэджэшлагъэ зэрихъагъэкIэ ыгъэмысэгъэ, илъэсрэ мэзихрэкIэ зифитыныгъэ кыкIырагъэчыгъэ Цэй Юрэ Чэлэмэт ыкIом, 1970-рэ илъэсым къэхъугъэм, афэгъэгъугъэмэ хъунэу зыщилыгъэ тхылъ Урысые Федерацием и Президент фигъэхыгъ.

Ащ фэдэ унашъо ыштэнымкIэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу мы кыкIэлъыкIохэрэр Изубытыплэ кызыфишIыгъэх.

Судым зилоф ылогъэ А. А. Мамыим зэрихъагъэр бзэджэшIэгъэ хыльгэмэ ащыщэп, учетым загъэуцугъэм шегъэжъагъэу пшыныжъ зыщыхырэ чIыплэмкIэ шапхъэу шыIэхэр ыукъуагъэхэп, административнэ пшъэдэкIыжъ ыпэкIэ рагъэхыгъэу шытэп, мы зэр ары уголовнэ пшъэдэкIыжъ зырагъэхыгъэр, уголовнэ IофымкIэ иск кырахыллэгъэп, зыщыпсэурэ чIыплэмкIэ характеристикэ дэгъу кыратыгъ, Iоф ышIэрэп ифитыныгъэхэм кызыракIырагъэчыгъэм кыхэкIэу IофшIэн ыгъотырэпышъ, бзэджэшлагъэ зыдызэрахъэгъэ Н. М. Хэкужъымрэ учреждением иадминистрациерэ ащ фэгъэгъугъэным зэрэкIэлъэхэрэм кыдырагъаштэ.

Судым зилоф ылогъэ Ю. Ч. Цэйм зэрихъагъэр бзэджэшIэгъэ хыльгэмэ ащыщэп, учетым загъэуцугъэм шегъэжъагъэу пшыныжъ зыщыхырэ чIыплэмкIэ шапхъэу шыIэхэр ыукъуагъэхэп, административнэ пшъэдэкIыжъ ыпэкIэ рагъэхыгъэу шытэп, мы зэр ары уголовнэ пшъэдэкIыжъ зырагъэхыгъэр, уголовнэ IофымкIэ иск кырахыллэгъэп, зыщыпсэурэ чIыплэмкIэ характеристикэ дэгъу кыратыгъ, Iоф ышIэрэп ифитыныгъэхэм кызыракIырагъэчыгъэм кыхэкIэу IофшIэн ыгъотырэпышъ, бзэджэшлагъэ зыдызэрахъэгъэ Р. Е. КIыкIымрэ учреждением иадминистрациерэ ащ фэгъэгъугъэным зэрэкIэлъэхэрэм кыдырагъаштэ.

Динлэжъхэм ялъэпкъ джэпсаль

Быслымэн ДиндэлъжапIэм Адыгэ РеспубликэмкIэ игъэцэкIэкIо исполком хэтхэм ыкIи динлэжъхэу лъэпкым иIофхэм агъэгуэкIэхэу гъунэ алызыфхэрэм ялъэлу тхылъ шъуштыгъэгъуазэ.

Къэралыгъоу Сирием земызэгъыныгъэ зэо-бырсырзу шыкIохэрэм япхыгъэу тилъэпкъэгъу-ткъошхэу чIыплэ кIын ифагъэхэу, зихэкужъ къэзыгъэзэгъы зышIоигъохэр кыкIыжыныхэу Урысыем и Президент кыпкырыкIэу фитыныгъэ шыIэ зэрэхъугъэр тигуапэ. Ащ Адыгэ Республикэм ипащэхэми, Парламентым хэтхэми ыкIи Адыгэ Хасэми зэрэдырагъэштагъэр тигуапэу тэри, динлэжъхэми, тыкыжъугоуцэ.

Илъэсшгъэрэ шъэныкIохэрэ хъурэ хымэ гъогум тетыгъэ тилъэпкъэгъухэр ренэу

ячIыгужъ, яхэку кыфалIэхэзэ, нахыжъхэм ядунай ахъожьыгъ, непэ къэнагъэхэм ащыщыбэр зыщыпсэурэ къэралыгъохэм язэо машIохэм ахэкIуадэх. ЛIэшIэгъурэ ныкIорэм кыкIоцI зылу къэгъэзагъэу ихэкужъ кIэнэцIэу къаплъэхэрэм тIэ афэгъэгъэгъэ. Непэ мамырныгъэ-рэхъатныгъэу Урысыем ильым къэралыгъуабэ кхехъуапсэ. Ткъошхэу непэ кIын хэфэгъэхэм тадэлэпылэныр, хэкужъым ксэдгъэблэгъэжыныхэр динымкIи лъэпкъ шэнхабзэмкIи пстэуми типшгъэрылъ. Алла хъэм псынIкIэ Iоф кытфилышIэн.

ЯтIонэрэ упчIэ инэу лъэпкым кыфэгъэгъэгъэу, шIокI имыIэу къэгъэуцугъэн фаеу динлэжъхэм алыгъэрэр: шъон пытэхэм, кIэпым, анаша зэфэгъэжъафхэм къапкырыкIэу тиныбжыкIабэ чIы чыIэм зэредгъэкIужьырэр къэгъэуцугъэн зэрэфаем фэгъэхыгъэу зэшIомыхыгъэ мыхъушгъэ Iофтхъабзэхэр ихъухъэгъэхэр ыкIи ахэм лъапсэхэр афэгъэгъэгъэхэр; мы Iоф-

хэм язэшIохын фэгъэхыгъэ унэшъо (программэ) пытэ зэдэгъэгъэныр; хабзэм ыльэныкIокIэ зэшIохыгъэн фэе Iофтхъабзэхэм къащегъэжъагъэу нэбгырэ пэпчъ, бысымгуащэм нэсыжъэу, пшгъэрылъ фэгъэуцугъэныр. ТиныбжыкIэхэр игъонэмысэу чIы чыIэм зэредгъэкIужьыхэрэм тыкыгъэушчынышъ, «Мардж!» зыщытIон чыплэ непэ тызэритыр кыдгугуIозэ, тIэ зэкIэдзагъэу хэбзэ IофышIи, лъэпкым ищIыкIуи, иини зыкыгъэушхъумэжыны, зихэкI нахыбэу, зихахъо нахъ макIэ хъугъэ тилъэпкъ къэухъумэгъэн фае.

Ны-тым, ныжъ-тыжъым игъашIэ анахъ мэфэ кIынэу кыкIоу алоштыгъэр ны-тыхэр псаухэзэ ясабий, ялъфыгъэ игъонэмысэу чIы чыIэм рагъэкIужьыныр ары. Бэлахъэу Тхъэм нэлагыр зэрихыгъэ шъонхэм къапкырыкIэу нэшхъэигъоу кытфыкIохыхэрэм защыгъэгъэгъэушхъум, о мардж! СабынIсэм илъэпIагъэмкIэ ны-тыхэм тяжъугъэуцIэ.

Адыгэ Республикэм ыкIи Краснодар краим ямуфтиеу ЕМЫЖ Нурбий.

Цыф гумыпсэф

Джары пстэумэ апэу бэмэ кыхъагъэщырэр муфтиеу Емыж Нурбий

фэгъэхыгъэу къало зыхъукIэ. Ар тэрэз. Ащ ыкIуачIи, ишIэныгъи, шыIэныгъэм кыыхилъхъэгъэ сэнаушчыгъэри — зэкIэ цыфхэм афигъэ-лэжъэным ар сыдигъуи фэхъазыр, кытIкIэхъухъэрэ ныбжыкIэхэм япIуныгъэ мэхъанэшхоритыгъэ, ащ ыльэныкIэ мIыпшъыжъэу мэлэжъэ. Цыфыр нахъ дэгъоу кызылгъагъэрэр, «зы-кызызэIуиыхэрэр» Iэ-натIэ ылыгъ зыхъукIэ арэу аIо. Адэ, арэу зыхъукIэ, ащ Iоф дэзы-шIэхэрэм, мафэ къэс

рихыылIэхэрэм анахъ дэгъоу ар зыфэдэр хэт кылон?! Непэ, мэзаем и 9-р, муфтиеу Емыж Нурбий кызызыхъугъэ маф. А мафэм ехъулIэу ащ ишыIэныгъэ гъогу икIэрыкIэу кыэтымыIотэжъэу, илофшIагъэхэм, игъэхъагъэхэм игъэкIотыгъэу такышымыуцоу, ащ Iоф дэзышIэхэрэм, тхъэшIошъхъуныгъэу яIэм зэрищэлIэгъэ цыфхэм ядин пащэ кыралыалIэрэм шъу-щыдгъэгъэгъэн. Ар тэ непэ тишIухъафтынэу орэхъу.

ТИЭШЪУ Нихъад, Мые-къопэ гупчэ мэщытым илимам шъхъал:

— Алахъталэм игъогу цыфхэр теошъэхэмэ, ахэр тхъэшIошъхъуныгъэм феоуээнкIыхэмэ, IэпыIэгъу уафэхъумэ, Ащ пшIэ кырильхъагъэр огъэ-цакIэ. Пегъымбарым мыщ фэдэ хъадис кыIуагъ: «Шъуащыщэу Алахъталэм нахъ кышIтэрэр, Ар зыфэрэзэр лэжыгъэшIухэр зышIэу, Алахъталэр зыгъэрэзэрэр ары».

Алахъталэм телъIэу, Нурбий, гъэшIэ кIыхъэ кыуитынуэу, узынчъагъэри ащ игъусэу лэжыгъэшIу пшIэу бэрэ лъэпкым ухэтынэу.

ШЫУМЭФЭ Мыхъамэт, быслымэн гъэзетэу «Свет» зыфилорэм иредоктор шъхъал, хысапымкIэ профессор:

— Илъэс 13-м ехъугъ Нурбий зысшIэрэр, Чабэм тызэ-дышылагъ, хъадж зэдэгъэгъэ. Нурбий цыф Iуш, губзыгъ, зафэ, хъалэл. ШIэныгъэ зигэ цыф, акыл кIэрыпхынуэу шыт. Цыфыгъ, адыгагъ зыфэпIощтхэмкIэ шысэтэхыпIэ.

ЗэшIохыгъэн фэе Iофыгъо кытэджыгъэмэ, ежъ еплъыкIэ пытэ фырилэшт, ау къалохэрэм ядэлунышъ, нахъ еклIолIэкIэ тэрэзыр кыыхышIт. Илъэс 20-м кхехъугъэу ислъам диным

изыкыгъэгъэгъэныгъэм псэемы-блэжъэу, зышъхъамысыжъэу фэлажъэ. Диным имызагъоу, обществом мыхъунэу хылъагъохэрэм ядэгъэгъэгъэныгъэм, лъэпкым икыуухъумэн илахышIу ахэшIыхъэ.

Псауныгъэ иIэу тапэкIи цыфхэм афэлэжъэнэу тыфэ-лъало.

ШЪХЪЭЛЭХЪО Ибра-хым, Мыекъопэ гупчэ мэщытым илимам:

— Нурбий цыф «зэIу-хыгъ», сыдигъуи икабинет учIэхъан, удэгъушыIэн, уигу-мэкIэ лыбгъэгъэгъэныгъэм плъэкIышIт. Цыфхэм мыхъунэу ахылъагъо-

хэрэр шыгъэгъэгъэ хъунхэм сыдигъуи пылъ, иамал кызы-рихъэу ислъам диным изы-кыгъэгъэгъэгъэныгъэм хъалэлэу дэ-лажъэ.

Псауныгъэ Тхъэм кыриты-нэу тыфэлъало.

ЦЭЙ Рэджэб, Диндэ-лэжъапIэм исовет хэт:

— Емыж Нурбий IофшIэ-кIошху, гуэтыныгъэ зыхэлъ цыф чанэу шыт. Зыщыпсэу-рэ обществом, кызыуцухъэрэ цыфхэм мыхъунэу ахылъагъо-рэм ебгъукIон ыльэкIышIтэп, сыдигъуи шIум изехъакIу. Тыдэ шыIэми, сид фэдэ зэхэ-сыгъо хэлажъэми, республикэ, федеральнэ мэхъанэ зигэхэм къащегъэжъагъэу Урысые Фе-дерацием и Президент зIыкIэ-гъоу дырилагъэхэм анэсэу, Нурбий сыдигъуи къащелэты не-пэ гумэкIыгъоу тигэхэр (ана-хъэу ныбжыкIэхэм ягъэсэны-гъэ-пIуныгъэ фэгъэхыгъэхэр) ыкIи хэкIышIэу ыльэгъухэрэр кыIох.

IофшIэнэу зыфэгъэзагъэм-кIэ пшъэдэкIыжъэу ащ иIэр икыоу кыгурэлэ, илофшIэгъу-хэми япшгъэрылгъэхэм нэмыкI фышыгыкIэ афыряIэу ыдэхэ-шIтэп.

Нурбий адыгэ фольклорым хэшIыкI фырил, игушыIэ кIуа-чIэ кызыгъыгъэмэ ар ащыщ, иныдэлъфыбзэкIэ кэгъушыIэ зыхъукIэ, узылэпещэ, уедэлэ зэпытыгъэкIи уезэщырэн.

Шур ыпэкIэ кыкIэу илъэ-сыбэ джыри ыгъэшIэнэу фэ-тIэу.

Зыгъэхъазыргъэр ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.

Мыекъопэ райо-ным шыщ кыу-тырэу Краснэ Улькэ ОП-у «Майкопское» зыфилорэр шы-зэхэщэгъ. Ащ пащэу иIэр Нэгъой Заур. Кыу-тырым офисэу дэтым ащ сыщы-лукIагъ, зэдэ-гушчыIэгъу кIэки зыдытилагъ.

Нэгъой Заур Адыгэ къэралы-гъо университетым иэкономиче-скэ ыкIи июридическэ факуль-тетхэр кыухыгъэх. Мэкъу-мэщ хызымэтым зыпылтыр илъэси-плым кхехъугъэ. КъызэриIуатэ-рэмкIэ, Краснодар краим ит Ва-сюринскэ лы комбинатым ипа-щэу Александр Кутковым тире-спубликэ былымхэр зыщахъухэрэ чыплэ кызырэгъэгъэгъэ кы-

зырелом, ащ пэшэныгъэ дызэри-хъанэу пшгъэрылъ кыфишIы-гъэти, игуапэу сэгъыгъ. Джарэ-ушгъэу комбинатым инвестицие-хэр кыыхилъхъэхэзэ, къутырым дэтыгъэ СХП-у «Нива» зыфиIоу зэбгырызыжъырэр зыпкъ рагъэ-уцожьыгъ.

— ТихъызмэтшIапIэ анахъэу зыпылтыр лыр къэзыгышIт бы-лымпIашъэхэр хъугъэхэр ары,

Федэ къафехы

— кыIуатэ Нэгъой Заур. — Фер-мэжыым къакъырэу тетыгъэхэр апэрэпшIэу былымхэр ащыIы-гъэгъэгъэнхэм бгъу пстэумкIи фы-тедгъэгъэгъэгъэх. Апэу Франци-ем кырашыгъэ чэм 240-рэ кыт-фащэгъ. Ащ ыуж охътабэ темы-шIэу тэни 115-рэ, быгъу 30 кыт-Iэклагъэхъагъ. Апэрэ илъэсым ти-чэмхэм шкIэ 220-рэ къакIэ-хъуагъ. Джарэушгъэу лыр бэу кызытырэ былымхэм яхъун мэ-кIэ-макIэзэ зедгъэушъомбгъугъэ. Дэгъоу зэрэдгъагъэхэрэм кы-хэкIэу чэмхэм федэу кытфа-хырэми хэшIыкIэу хахъоу ри-гъэжъагъ.

Нэгъой Заур зипэшэ хызымэ-шIапIэр былымхъун закъор арэп зыпылтыр, къутырым шыпсэурэ пайшхкхэм ячIыгу Iахъхэри къа-фагъэзагъэхэу алэжыых. Кызыз-

риIорэмкIэ, пай пэпчэ цыфхэм лэжыгъэ килограмм 700, хъа-джыгъэ килограмм 50, шъоу-щыгъу килограмм 50 ыкIи ты-гъэгъэгъэ дэгъэ килограмм 20 араты.

— ЗэритхъухъэрэмкIэ, СХП-у «Нивэри» джы тызчылэжъэр ОП-у «Майкопскэри» зэхэдгъэ-хъажыныхъэшI кIэу зэхэтшIэшт ООО-у «Нива» зыфилорэ цIэр зыфэгъэушIт хызымэтишIапIэр, — кыIуатэ Нэгъой Заур. Ащ пы-дзагъэу фермэхэм Iоф ащызы-шIэхэрэм къагъушыIэ.

Былымхэр анахыбэу зыща-хъухэр фермэм ипащэр А.А. Ан-чиковыр ары. ХызымэтишIапIэм зоотехник шъхъалэу О.Н. Тако-ваым илофшIаки егъэрэгъэх. Мы лъэхъаным фермэхэм былымы-шъхъэ 1800-рэ фэдиз хъазыр

ащайыгъ. Ветеринар врачэу Д.М. ХъакIэщыкIуым былымхэм ыналэ ренэу атырегъэгъэ. ХызымэтишIа-пIэм ипащэ кызызэриIорэмкIэ, былым пчъагъэу яIэм джыри чэм 500 фэдиз хагъахъо ашIоигъу. Ащ дакIоу шъу къахыжыжырэм шхыныгъо зэфэгъэжъафхэр зы-шыхашIыкIышIт цех мыныры агъэпсынэу рахъухъэ. Джащ фэ-дэу былымхэр зыщайыгъышIтхэ псэуалэхэу яIэхэм япчъагы ха-гъэхъошIт.

ХызымэтишIапIэм пстэумкIи чыIыгу гектар 1150-рэ кыгъэгъу-нэ. Нэгъой Заур кызызэриIорэм-кIэ, былымхэм ялыгыни чыIугум илэжъэни афэгъэзагъэр нэбгы-ришъэм фэдиз хъазыр. Лэжъа-пIэу къагъахъэрэми егъэрэгъэх — мазэм гурытымкIэ сомэ мин 12-м кышымыкIэу кыраты.

Леонид МЕРТИЦ.

Сурэтым итыр: **хызымэ-шIапIэм ипащэу З. Ю. Нэгъоир.**

■ ТИЗЭДЭГУЩЫНЭГЪУХЭР

Пенсиехэр, социальнэ тынхэр ыкIи нэмыкIхэр

2011-рэ ильэсыр кызытынэкигы, 2012-рэ ильэсыкIэм тыхэхагъ. Адыгеим щыпсэхэрэри зэ-радыхэтхэу, хэгъэгум ицIыфхэм ильэсыкIэм гү-гъэпакIэхэр рапхы. ЗэкIэми тшIэ тшIоигу кы-зэтынэкигы ильэсым кIэхуэу фэхьугъэхэр, джы тызыхэтым тызэрежэн тлэакиштытхэр. Сыдигъоки зэрэтишэнэу, а упчIэхэм ягупчэ итых социальнэ-эконо-микэ хэхьоныгъэхэр ыкIи ахэм ащыц Iахьэу пенсиехэмрэ социальнэ тынхэмрэ гъэпсыкIэу ялэщтыр. Ныбжьэу ыкIи социальнэ купэу цыфхэр зыхахьэхэрэм ямылгытыгъэу, пстэури а Iофым егъэгумэкIых. УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Адыгэ республикэ Къутамэ ипашэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу непэ гушIылэгъу тызыфэхьугъэ Къулэ Аскэрбий зэкIэ пенсиехэм, социальнэ тынхэм ыкIи ти-республикэ шагъэцэкIэжырэ программэхэм яхьылIэгъэ пстэури дэгъу дэдэу ешIэхэш, тиупчIэхэм ащ зэхэугуфыкIыгъэу джэуапхэр къазэраритыжыштым тицыхьэ телъ.

— Аскэрбий, икIыгъэ ильэсым итыгъэгъазэ иикIыгъохэм адэжэ зэ-хэпцэгъэгъэ пресс-кон-ференцием кызытынэ-кIыгъэ ильэсым ипэшIо-рыгъэш кIэхухэм тигъэ-зетеджэхэр шащыбгъэ-гъозэгъагъэх. Ильэ-сыкIэм тыхэхагъ. Сыда ильэс кIэхухэм яхьылIа-гъэу джы хэбгъэуэфы-кIы пшIоигьор?

— КIэкI дэдэу анахь шъхьа-лэу, анахь мэхьэнэ ин зилэхэм сакъышчыуштыт. Пстэури апэу хэгъэуэфыкIыгъэн фае кризисым кыкIэлъыкIогъэ пIалъэм пен-сиехэр игъом цыфхэм къазэра-фалгытэщтыгъэхэр, зэпыу фэ-мыхьэу ипIалъэм ыкIи икIу фэдизэу зэралгъдэлэсышты-гъэхэр. Пенсие системэмкIэ ар пстэури анахь Iофыгъо шъхьа-лэу шыт. Кызытынэкигы ильэсым имэзаерэ имэлылфэгъурэ ин-дексацие зэралыгъагъэхэм, Iоф зышIэрэ пенсионерхэм япен-сиехэр шышъхьIум къазэрафалгы-тэжыгъагъэхэм яшIуагъэкIэ ти-республикэ щыпсэхэрэм япен-сиехэм сомэ 573-рэ къахьэуагъ ыкIи сомэ 7359-м нэсыгъагъэх. IофшIэнымкIэ пенсиехэр сомэ

604-кIэ нахьыбэ хъухи, сомэ 7877-м лъыкIэ-хьагъэх.

КъэсымыIожьыми шъошIэ бюджетым хэ-мыхьэрэ страховой тын-хэм пэшэныгъэ адызе-хьэгъэныр типшъэры-лэу зэрэщтыр. 2011-рэ ильэ-сым шIокI зимылэ пенсие стра-хованием пае сомэ миллиарди 3-рэ миллион 730,9-рэ тиресуб-ликэ кышытыгъуыгъ, ПФР-м ибюджет хэдгъэхьагъ. Ар ыпэрэ ильэсым къэтыгъуыгъэм сомэ миллиардрэ миллиони 117-кIэ нахьыб. АщкIэ планыр процен-ти 100,3-у, шIокI зимылэ меди-цинэ страхованиемкIэ Федераль-нэ фондм хэдгъэхьагъэмкIэ проценти 108,1-у ыкIи шIокI зи-мылэ медицинэ страхованиемкIэ чIыпIэ фондм хэдгъэхьагъэм-кIэ проценти 102,5-у типшъэ-рылхэр дгъэцэкIэжыгъэх.

КIэлэцIыкIу зилэ унагъохэм къэралыгъо Iэпылэгъу ятыгъэ-ным ехьылIэгъэ Федеральнэ за-конэу номерэу 256-р зыгъыт-ыр ильэситф хъугъэ зыдгъэцэкIэ-жырэ. А пIалъэм зэкIэмкIи ны (унэгъо) мылкъум пае къэралы-гъо сертификат 12877-рэ тирес-публикэ щыпсэхэрэм, а пчъа-гъэм щыщэу 2657-р кызытынэ-

кIыгъэ 2011-рэ ильэсым телъы-тагъ, яттыгъ. Аужырэ ильэси-щым къэралыгъо сертификат зи-лэ нэбгырэ 3555-м ны (унэгъо) мылкъум щыц Iахь агъэфедат, зэкIэмкIи ащ сомэ миллиард пэ-лухьагъ.

Мы къэсIуагъэхэм къахэзгъэ-хьожьы сшIоигу республикэм исоциальнэ программэхэм тазэ-рахэлэжэгъэ шIыкIэри. Гъэрэ-кIо ащкIэ дгъэфедэгъэ мыл-къур нахьыбэмкIэ пэIудгъэхьагъ жьоныгъуакIэм тиресубликэ псыр кызышцеу зиунэхэр зэ-щыгъэкъогъэгъэ пенсионерхэу Iоф зымышIэхэрэм материал-нэ Iэпылэгъу ятыгъэным. Унэгъо 1130-м материалнэ Iэпы-лэгъу ятыгъэным сомэ миллион 11,3-рэ пэIудгъэхьагъ.

— Джы тызыхьэжэ ильэсым пенсиехэмрэ социальнэ тынхэмрэ къалэтыштыт? Хабзэм ащ фэдэ зекIуакIэ зэри-хьэщтмэ, сыдигъуа

къызалэтыштытхэр, хэта кыхиубытэщтытхэр ыкIи тхьапша къахэхьощтыр?

— IофшIэнымкIэ пенсиехэр Iогъогогъу индексацие ашIы-штыт: мэзаем и 1-м проценти 7-у ыкIи мэлъытфэгъум и 1-м. Нахь хэпшIыкIэу гъэпсыгъэ-штытхэр мэлъытфэгъум и 1-м шы-лэшт индексациехэр. Сыда Iомэ социальнэ пенсиехэмрэ къэралы-гъо пенсие обеспечением тегъэ-псыкIыгъэ пенсиехэмрэ процент 14,1-у къалэтыштыт. Джащ фэ-дэу а мафэм проценти 6-у ин-дексацие ашIыштытхэр федераль-нэ фэгъэкIотэныгъэ зилэхэм, СССР-м ыкIи Урысые Федера-цием я Лыхьужьхэм, Щытхьум иорден истепень пстэури зилэхэм ыкIи ахэм яунагъохэм ащыцхэм, Социалистическэ IофшIакIэм и Лыхьужьхэм, IофшIэнымкIэ Щытхьум иорден истепень пстэ-ури зилэхэм мазэ къэс аратырэ (ЕДВ) ахьщэ тынхэр. А мафэм кышыублагъэу социальнэ фэло-фэшIэ купым уасэу илэр процен-ти 6-у индексацие ашIыштыт. Хьэдэ фэло-фашIэхэм апае социальнэ пособиеу аратырэр 2012-рэ ильэ-сым ищылэ мазэ и 1-м кышы-ублагъэу проценти 6-у индек-сацие ашIыгъ. Ащ ишIуагъэкIэ сомэ 255,6-рэ кыыхьэуагъ ыкIи сомэ 4515,6-м нэсыгъ.

— ЗэкIэри зэрэщыгъуа-зэхэу, кIэлэцIыкIу зилэ унагъохэм къэралыгъо Iэпылэгъу ятыгъэным ехьылIэгъэ ны (унэгъо) мылкъум амалышIоу зыкызызригъэлэгъуа-гъэр пстэури ягуапэу хагъэуэфыкIы. Мы лъэ-ныкъомкIэ зэхьокIыны-гъэ горэхэр шылэщтыт? КIэлэцIыкIу зилэ унагъо-хэм ны (унэгъо) мыл-къур гъэфедэгъэнымкIэ

амалэу шылэхэм яхьы-лагъэу сыда япIо пшIо-игьор?

— Апэ къэлогъэн фае ны (унэгъо) мылкъур мы ильэсым ин-дексацие зэралыгъэр ыкIи ащ ишIуагъэкIэ сомэ мин 22-рэ кыыхахьуи сомэ мин 387-рэ мин 640,3-м зэрэнэсыгъэр. Джащ фэ-дэу хэгъэуэфыкIыгъэмэ хьуштыт федеральнэ шIыкIэм кIырыплъ-хэзэ тиресублики ны (унэгъо) мылкъур зэрэшагъэнэфагъэр, мы ильэсым кышыублагъэу сомэ мин 50 аратэу зэраублэщтыр. Унэ шIыгъэным е къэщэфыгъэ-ным ны (унэгъо) мылкъур пэIу-гъэхьэгъэным фэшI ищыкIэгъэ тхьылхэм ягъэхьазырын, ищы-кIэгъэ тхьылхэу имыкIухэрэм акIэупчIэгъэным ылэныкъокIэ, нахь къафэгъэпсынкIэгъэным ехьылIэгъэ ухьазырыныгъэ Iоф-шIэхэр ПФР-м щызэшIуахыт.

Ны (унэгъо) мылкъумкIэ къэ-ралыгъо сертификат зилэхэм ясIо сшIоигу рэхьатныгъэ кызыха-гъэфэнэу, мыгумэкIыныхэу. Шъуи-мылкъу хэхьощт нахь, кышы-кIэщтэп. Арышъ, ар псынIкIэу кызылэIэжъугъэхьанышъ, псынIкIэу жъугъэфедэным шъу-дэгъулэзэ зэкъодзэкIо купхэр пы-щэгъу шъумышIых. Ащ тхьамы-кIагъо кышыуфыхьын, кыны-гъохэм шъуахидзэн ылэыкIыштыт. Ны (унэгъо) мылкъум ехьылIэ-гъэ сертификатхэр 2016-рэ ильэсым нэс къаратыштыт, ар 2025-рэ ильэсым нэс лъыгъэкIо-тэгъэным ехьылIэгъэ предложе-ниехэри шылэх. Бзылфыгъэхэм я Форум а Iофым щытегушIы-хэзэ УФ-м и Президентэу Д. А. Медведевым кызырилъагъэмкIэ, законм игъэцэкIэжыын зэрэкIо-рэм кIырыплъынхэшъ, тапэкIэ пIалъэр лъыгъэкIотэгъэн фаеу агъэнэфэнкIи мэхьу.

СХЪУТЭ Нурбий.

■ ШЫПЭКIЭ-ПСЭУКIЭ IОФЫГЪОХЭР

«Осыбэр гъэбэжъу», «КIы-мэфэ пытэр, гъэмэфэ ошIу» ало-ми, чыылэр (щымылэгъэ-узэмы-жэгъэ гъуркIыр) щэчыгъошIоп.

КIымэфэ лыгъу-лыстхэр тапэ-кIэ шылагъэх. Осыр чыиф унэ цыкIлэхэм апшъэ къэсэу куоу, кIыкIыкIэу пхъапхъэу зэрэте-лгыштыгъэр къалотэжъэу зэхэт-хыгъ.

Мы аужырэ ильэс 9 — 10-м тичIыпIэ-псэупIэ хэпшIыкIэу кызыэрэфэбагъэм, кIымафэ шы-лэми, щтыргъукI хьуштыми, шы-лэн ылэыкIыштыми тичигъэгъу-пшэжыпы, тигъэбэлэрэгъыгъ, «цыгъо делэм фэдэу» пчэгум пхъэхыгъэ-пхъэхыгъэу, Iэпсын-кIэ-лэпсынIкIэу хэти тыкыри-гъэуцагъ — кIымафэм сыдым-кIи уфэхьазырын зэрэфаер Iлэ-кIэшыгъушшыкIыгъ.

Тызэрэщыгъуазэу, Адыгеим кIымафэр кIасэу къэкIо, ибжы-хьэ гъушъэ кIэрэкIэ фаб, иапэрэ кIымэфэ мазэу тыгъэгъазэри пы-лухьанчъэу зыпкъ ит. Ау агурэ кIымэфэ шылэ мазэр анахь те-убытэгъэнч, ащ пчъагъэу зызэб-лэхэу — зэ жьыбгъэу бгыр зы-къутэрэ (нэкъуаер) зечъэу къе-лбы; зэ ошчыцэ пытэхэр чыылэ-чыылэхэу къеупцIых; зэ къэсы фэдэу зырегъэшIы фэе-фэмыа-шъоу; егIанэ тыгъэр «плэаокIо-

дэIуакIоу» кыкыокIошъышъ, а зэкIэ кызыхегъэжъухьэ; пчы-хьэм кыкIэлъытхьэ, лъэбэкъу гупсэф Iумылым уигъэшIырэп.

КIымафэу тызэмыжагъэр, гу-бжыгъахэу ежъ-ежырэу, «сэ шъозгъэлээгъун!» ыIорэм фэдэу кыткIэкIэхьагъ, тызэтыриубы-тагъ. Шылэ мазэм и 24 — 25-м къашыублагъэу тхьамэфитIу къа-бзэ хъугъэу мэлъэшы, мэлъытэ. Уасэ зыфэтэмышIыжыштыгъэ фабэр бэшIагъэу IуигъэзыкIы-гъэу, ильэс 50-кIэ узэкIэлэбэжмэ шылэгъэ чыылэшхохэм къагъэ-зэжыгъэу щтыргъукI-лулыгъукI.

Чыылэм зилэр егъатхьэ, зымы-лэр егъэкъы. ЗэкIэ дэгъу тIоми, ащ Iофыр тетэп. ГуфапIэу цыфхэм уахаплээмэ зышIугъо-ри-зымышIугъори, шагагъэри-нэ-кIыри, фэпагъэри-мыфэпагъэри, аужыпкъэм, шъой-цые дэдэхэри къэнафэх. Къалэри, тикъуаджэ-хэри мыщ фэдэ чыылэшхом шы-кIэгъэнчъэу Iоноыр тэрэзыIоп

— фэныкъоныгъэ пчъагъэмэ цыф цыкIур къакошчырэп.

Мафэ къэс IофшIэн кIон-къэ-кIожыным хэтэу сэ анахь гу зы-лбыстагъэр къэлэ транспортм рызекIорэ ныбжьыкIэхэм, ахэм акIыгъу сабыйхэм янахьыбэм зыгъэфэбэнхэу уасэ зилэ шы-гъын тэрэз зэрашымыгъыр ары. Пчэдыжэрэ ыкIи пчыхьашъхьэ-рэ чыылэр чыылэху. Ащ хэпхырэ узыр пфэгъэхьужыштыт. Мары кIэлэ ныбжьыкIэ лъэп-лъагъэу (шъхьапцIэ, пIокIэ-лъагъэу фэ-пагъэ) ильэсищ горэ зыныбжэ пшъэшъэ цыкIур зигъусэр мар-шруткэм гулэу кыпIагъ. Ежэ зышIоIофыжъэп, пытэу зэриубы-тылIи, сабыир ыбгъэ кIигъэтIыс-хьагъ, ылэхэр плыжыкIыбз, ынэ-гуи зэхэпфыжырэп, сабыир зэ-рэрэришэшъури къашIэ, ау се-нэгусе кIэлэлыгъыпIэм ещэкIэ. Пшъэшъэжыем болоневэ кур-ткэ цыкIу нылэп шыгъыр, — тIуми гур афэгъу.

ПшъэдэкIыжыыр нахь егъэлъэшы

Джыри зы щысэ: «чэт кы-гъэу» зэкIэклагъэу, палыто шIу-цIэ кIэкIо дэдэ шыгъэу, сабый быдзашъоу конвертым илър джы кыIэпымызымэ, джы кы-лэпзы пIоу ылыгъэу, къитIыс-хьагъ.Ышъо зэхэпфыжыныу шытэп бзылфыгъэ цыкIуми, нэнаури жьы кышъэ-кымы-щэу кIоцIылэ. Бэрэ — минути 10 — 15-рэ шытыгъэу ылуи тхьа-усыхагъэ. Чыылэшхом ухэтмэ, та-кыкэ зытIушыри кIыхьэ, бэ.

Сэ сыфитыгъэмэ, ныбжьыкIэ-хэу, студентхэу унагъо зышIагъэ-хэу сабый кызыпфыгъэхэм, къэ-ралыгъоми, янэ-ятэхэми, нэмыкI къулыкIу зэфэшъхьафхэу мы-хьэр зышIэу зылохэрэми, ахэм нахь анаIэ атырагъэтынэу сшIы-штыгъэ. Еджэхэрэм, сессииер «5»-кIэ е «4»-кIэ амытыгъэми, стипендияе ятыгъэныр атефэ. IофшIэнымкIи мыхэм аделагъэу, шъхьэлыгъыжыкIэ ягъэгъоты-гъэн фае.

АР-м Гупчэ инэу шыкIэлэ-псэ-укIэ гумэкIхэр узэнкIыгъэнхэм тегъэпсыхьагъэр, гушIыIэм пае, «ШышIэн» ыцIэу шыгъэпсыгъэ-мэ, нэбгырэ зытIушъ мыбэу Iоф шапIэу, ашIэрэм кIуачIэ илэу шызэхэшагъэмэ (Iэпылэгъэхэри агъотыныгъэх, ахэтба мылкъу зезыфэхэрэм гупыкI зилэхэри), инэллэгъу мы шыкIэлэ-псэукIэ лэныкъохэр зэкIэ итыштыгъэх. Амалхэм мы IофхэмкIэ яусэ-штыгъ. Цыфхэми, анахьэу унэгъо ныбжьыкIэхэми, гугъэпIэ-хэкIыпIэ чыпIэ ар афэхьу-штыгъ. «Ау кIымафэр чыылэшхо-ми, гумэкIыгъо шылэп» зылорэм хэтми дезгъаштэрэп ыкIи ар хэт-ми гулгыти, гумэкIи зимылэу, ышъхьэ нахь зымылээгъурэ, кызымыдзэрэ гор.

Ары. Чылопсым изытет Iае хьурэп. («У природы нет плохой погоды») урысхэм зэралоу).

Ау дэири Iаери кызыхэкIы-рэр щымылэр, имыкIу-имынер ары. Хэгъэгъушхо бай тхьэжыым инэбгырэ пэпчэ сыдымкIи гу-псэфыпIэ-тынчыпIэ итын фаеу сэлгытэ. АщкIэ зэфэгумэкIыжэ-зэфсакыжыныгъэр анахь узы-ухьумэрэ шэн дах.

Арышъ, кIымэфэ пытэм пшъэ-дэкIыжыыр нахь егъэлъэшы.

МАМЫРЫКЪО Нурмет.

Лъэкъопылъхъэхэм яшлын фэлэпэлас

Красногвардейскэ районым щыпсэхэрэм Иофшланэ ягъэгъотыгъэ-нымклэ лэпылэгъу хьурэ программэр гъэхъагъэ хэлъэу шагъэцаклэ. Ащ къызэрэдилытэрэм тетэу Иофшланэ зимылэхэу зиунэе хъызмэт къызэ-лузыхы зышлоигъохэм сомэ мин 58,8-рэ араты. Ар агъэфедзэ, былым-хэр, шагубзыухэр, автомашинахэр ыкли лъэкъопылъхъэхэр зыщэгъэцэклэхьыштхэ мас-терскойхэм Иоф ащашлэ-ным пае оборудованиер ыкли лэмэ-псымэ зэфэ-шхъафхэр къащэфых.

Селоу Красногвардейскэм щыпсэурэ Александр Крысановым псэолъэшлэхэм Иоф ащишлэзэ илээсыбэ къыхыгъ, ау ипсауныгъэ изытетклэ а Иофшланэ пыкыжыкын фаеу хьургъэ. Иофшланэ зимылэхэм афэгъзэгъэ къулыкъум зэклом кыра-пэсын Иофшланэ щымылэгъу кырауи, учетым хагъэуцагъ.

— Иоф зэрэсымышлэрэм къыхэкIэу мазэ къэс сомэ 850-рэ нылэп къысатыштыгъэр, — кьелуатэ Александр. — Сэ клэли 4 сеплу, нэбгыри 2-р студентых. Ащ фэдэ ахьщэ маклэклэ ахэр лыгъыгъошлэхэп. Сишхъэгъусэу Гулерэ сэрырэ тызэдегупшыси, Иофшланэ

зимылэхэм къафагъотыным фэгъэхьыгъэ программэу рахъухъагъэм къызэрэдилытэрэм тетэу унэе хъызмэтым тыпы-хъан тыфитэу залом, тIуми тигуапэу ащ юж тыхъагъ. Иофшланэ ягъэгъотыгъэным фэгъзэгъэ къулыкъум лэпылэгъу къыщытфэхъухи, тищыклэгъэ документхэр псынклэу дгъэхъазырыгъэх. Ащ юж башэ темышлэу хъакулахэ инспек-циейм предприниматель Иофым сызэрэпыхьэрэр шязгъэтхыгъ.

Александр Иофшланэу зыпы-хъащтым егупшысэжыныу щытыгъэп. Псэолъэшлэхэм ахэт

зэхъуми иныбджэгъухэм ыкли инэлуасэхэм лъэкъопылъхъэ зэфэшхъафхэр афигъэцэкIэ-жынкхэм ренэу пылгыгъ. Ащ къыхэкIэу а Иофшланэ хэ-шыклэ фырилэ хьургъагъ. Пред-приниматель Иофшланэным фэ-жэрэ клалэм сомэ мин 60 фэдиз хъазыр къызыратым Иоф зыщишлэшт чыплэр мыдэу зэ-тыригъэпсыхъагъ. Апэу вагон цыкIу Иоф шишлэнэу къыщэ-фыгъ, лэмэ-псымэу ищыклэ-гъэштхэр, лъэкъопылъхъэхэм ахильхъащт пкъыгъохэр къыз-лэклигъэхъагъэх. Шыпкьэ, а пстэумэ якьэщэфынклэ кыра-тыгъэ ахьщэр икьущтыгъэп, ащ

къыхэкIэу нэмыкI амалхэри ыгъэфедэнхэ фаеу хьургъэ.

— Бжыхъэм ыкли кIымафэм лъэкъопылъхъэхэр зыфэсшы-хэ ыкли зыфэгъэцэкIэжыгъэ зышлоигъохэу къысэуаллэрэр бэ, — кьелуатэ Александр. — КIымэфэ мафэм цыфэу къыс-факлорэр зэрэбэм къыхэкIэу Иофшланэу уахьтэм ахэм ялэу згъэцэкIэн слэкIырэн. Ащ къыхэкIэу Иофшланэным щыцIахышлу унэм щызгъэцэкIэн фаеу мэхъу.

Иофшланэхэр игъом зэшлу-хынхэм фэшI ишхъэгъуси Александр лэпылэгъу иI. Нахь Иофшланэ цыкIу-шъокIухэр ащ егъэцакIэх, заказхэр къалехых, ахэр гъэцэклагъэ зыхъухэкIэ зыхэхэм телефонклэ афытео.

— Къэралыгъом ыкли Иоф-шланэ ягъэгъотыгъэнымклэ гуп-чэм ащ фэдэ программэ зэра-гъэцакIэрэм фэшI тафэраз, — ело Гуле. — Тиофшланэ тэрэ-зэу зэхэтцэнымклэ, тиклалэ-хэр тIлунхэмклэ, ахэр едгъэ-джэнхэмклэ тызыфэе мылькур кытIэклахъэ хьургъэ.

— Мазэ къэс квалэу Крас-нодар сомэ мини 4 — 5 фэдиз зытефэрэ материалхэр къыщысэщэфых, — Иофшланэ

зэрэзыхьэрэм тыщегъэгъуазэ Александр. — Ащ даклоу мазэ къэс бэдзэрым чыплэу шыс-шыгъэм пае бэджэндыхькIэр сэты. Шуклай ащ фэдэу сты-рэр, мазэм сомэ 1300-м нэсы. Ащ къыхэкIэу жыхыи электри-чествэм ыпкIи.

Александр непэ зыпылэ Иофшланэным егъэразэ. Цыфэу къеуаллэхэрэми Иофшланэу афызэшлуихырым пае алихы-рэр ашлуабэп. Ащ ыгъэцэкIэ-рэ Иофшланэным гурытымклэ ате-фэрэр сомэ 50 — 200.

Бэдзэрым тыригъэуцогъэ вагон цыкIоу Александр Кры-сановым Иоф зыщишлэрэм кычIэхьэрэ цыфхэм ашыщ-хэми гущылэгъу тафэхъугъ.

— Александр дэжэ ренэу тыкьэкIо, — ело Ирина Кова-левам. — ЗэкIэ лъэкъопыль-хъэу тилэхэр тфэзыгъэцэкIэж-хэрэр мы клалэр ары. Иофшла-клэ лъэшэу тегъэразэ, тIихы-рэри бэп. Арышъ, бэрэ джащ фэдэу Иоф тфишлэу, псауныгъэ пытэ илэу щылэ зэрэтишлоигъор къэсэлэ.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ
Хъадэсэрэтыбый.

Сурэтым итыр: Александр Крысановыр.

КЪЫХЭТЫУТЫГЪЭМ РЫКIУАГЪЭР

Культурэм и Унэ ашIышт

2011-рэ илээсым мэкъуогъум и 17-м тигъзет статья къыхиутыгъагъ «Культурэм и Унэ агъэпсэ-олъэжырэп» зыфилорэ шхъэ илэу. Ар зэхьыллэ-гъагъэр культурэм и Унэу Псэитыку дэтыр ары. Блэкыгъэ уахьтэм итэу къызыкIаслорэр культурэм и Унэ мы уахьтэм щытыжъэпышъ ары.

Псэитыку джы зыдэщыс чыплэм илээси 147-рэ хьургъэу щэпсэу. А илээс пчъагъэхэм къакIоцI клуб е культурэм и Унэ, библиотекэ чылэм да-шIыхъагъэп. Зэо ужым Iахэ зэхалъхъэкIэ къоджэдэххэм ашIыгъэгъэ мэщытыр хабзэм атырихи, чэтэщэу, етIанэ клу-бэу, нэужым культурэм и Унэу ашIыжыгъагъ. 2011-рэ илээ-сым икьыхъагъум культурэм и Унэ илофшланэхэр къызэте-уцогъагъэх, агъэпсэолъэжы-ным илоф тетыжыгъэп. Ста-тъяр гъэзетым къызыхиуты-гъэм юж мэзабэ тешIагъ. ЗэхъокIыныгъэ горэхэр Ио-фым фэхъугъэха, армырэу зэрэщытыгъэм тетэу къэнэ-жыгъа?

Мы Иофым изытет анахь ыгъэгумэкIырэмэ ащыщ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иде-путатэу Шхъэлэхъо Азмэт. Псэитыку ар шыщ, икьоджэ клас, бэ шлушлагъэу къоджэ-дэххэм афырилэр. Гъогухэр, урамхэр зэтырегъэпсыхъэх, спорт псэуалъэ, мэщыт, къэхэ-лъакIэм идэхъэгъум дэт бгъа-гъэр аригъэшIыгъэх. Мы уахь-

тэм зыуж итыр культурэм и Унэ клэу аригъэшIыныр ары. Культурэм и Унэу къуаджэм дэтыгъэр жы хьургъэти, ра-уыжыгъэ, чыплэр зэщизэу арагъэшIыжыгъэ. Азмэт кы-зэрилуагъэмклэ, культурэм и Унэу ашIышттым иэскиз хъа-зыр. Ащ къызэрэдилытэрэм-клэ, Унэм фелъдшер пунк-тыр, почтэр, къоджэ библио-текэр чIэгыштых. Фелъдшер пунктыри, почтэри мы уахь-тэм зы унэ цыкIу зычIэтхэр, Иоф ашызышлэрэмэ лъэшэу кIын алъэгъу.

Культурэм и Унэ дахэу, джырэ лъэхъан диштэу зэрэ-шIыгъэшттым имызакъоу, ища-гуи зэтегъэпсыхъэгъэшт. Ша-гур зэдиштэу Iахэ-Iахъэу го-щыгъэшт, бгъуитIумклэ къэ-гъагъэхэр, шхъхъэндэ куашэ-хэр сатырэу тетыхэу гъогу цыкIухэр пхырыщыгъэштых. ИзыбгъукIэ сад цыкIу ша-гъэтIысышт, ащ пхъэнтIэклэ-хэр чIэтэу зыгъэпсэфыплэшт. Къуаджэм дэс лIакъо пэпчэ чыгъхэр атегощэгъэштых. Бэ-рэ пэмытэу Иофшланэхэр къы-зэкIэблэштых.

ХЪУШТ Щэбан.

Квалэм дэххэм псыр нахь дэгъоу къалэклэхъажыгъэу къэ-бархэр гъэзетхэм къыхаутых, телевидением кьетых.

Ар шыпкьэп. Мыекъуапэ икьокIыплэ лъэныкъо щыпсэу-хэрэм тэри тащыщ. Шэуджэн къэлэ цыкIум тыдэх. Тэ псы фабэ зытимылэр шлэхэу мазэ хьущт. Псы чыплэри ащ нахьы-шIоу кытIэклахьэрэн. Апэ, ом изытет зыкъызэблмыхъузи, псыр макIэу къызэрыклорэм къыхэкIыклэ дгъэфэбэн тымы-лъэкIэу, колонкэхэр къызэкIэ-

Ахэри хэбгъэкIыхэми, псы шIойхэр зэрыклорэ трубэхэм псы стырэу батареесхэм кьары-клорэр кытэгъэгъышъ, шIоир аретэгъэхы. Ащ фэдэпсыклэ зи-хъакъу-шыкьухэр, зиджэха-шъохэр зытхъакIыхэрэр цыф-хэм ахэтых. Ащ узхэр кы-хэкIынкхэ ылъэкIышт.

МУП-у «Мыекъопэводокана-

Псыр кыднэсыжыыхэрэп

мыблэхэу мэфэ зауэрэ тыхэ-тыгъагъ. ЕтIанэ псыр аубыты-пагъ.

Блэкыгъэ тхъамафэм ыгу-зэгухэм адэжэ псыр зэкIэми кыднагъэсыжыштытэу ЖЭУ-6-м ипашэу Алыбэрд Налбый Адыгэ телевидениемклэ кыло-гъагъ. Ащ южы псыр зэрэти-мылагъ.

Тхъамэфитлу хьургъэ тыгъкIэ-ни, тылгэкIэни зытымылгэ-кIырэр. ЗыптхъакIыни, зыбгъэ-кьэбзэни фаеба?!

лым» тызытеом «псы стыр тэ кышшылэклэдгъэхъанэу шытэп, ар зэрэшъуимылэм пае тефэрэ ахьщэми кышшылдгъэкIэшт» кытаIуагъ.

Псыр чэщырэ къатIупшэу зызэхэтэхым чэщ мычъыхэр, тежэзэ, итхыгъ. Ащи узэрэтеф, уинасып къызэрихь. Зэм шылахэрэп, зэм зы шалъэ еогъэ-къуфэкIэ, псыр еубытыжы.

Сыдигъуа псыр икьоу кы-тIэклахъэ зыхъужыштыр? «Водоканалым» мэзаем и 6-м

клэхэмэ ыкли зарагъэгъэпскIы-мэ ары.

Сыда краныр Iухыгъэу, псы кызычищыштым тежэу тыз-кIышчысын фаер? Чэщым къа-тIупшырэ тIэклур пчэдыжым, цыфхэр Иофшланэ мыкIохэзэ е пчыхъэм Иофшланэныр къаухэу кызыкIожыыхэкIэ, зэралэклэ-хъанэу кьарэтIупшыба! Псыр икьоу амыугъошшъуми, шылэр шыкIэ хэлъэу цыфхэм араты-мэ гумэкIыгъо хэтыштыхэп.

Мафэ къэс ычIэгъырэ этаж-хэм ашыпсэурэ цыфхэр тэгъэ-гумэкIых. Зэ узылухъэгъэ пчээм ятIонэрэуи утеонклэ оукIытэ.

Сыдэу шытми, зауи-бани шы-мылэу, тызэшъон, тызэрэпщэ-рыхъан, дгъэфедэн икьун псы кьабзэ зытимылэр мэфэ 20 хьургъэ.

Коммунальнэ фэлэ-фашIэхэр мазэ къэс зэттырэ ЖЭУ-6-м ипашэ сыда ащ кьырилолэн ылъэкIыштыр?

Урамэу Прямая, 5-м щыпсэхэрэм ялгъэукIэ ШЪАУКЪО Аслъангуащ кьытхыгъ.

Бысымгуащ

УНЭМ УИМЫКІАУ...

Лъэпкъым итарихъ, икультура, чыплэу зыщыпсэурэм шхыныгъохэри япхыгъэх. Чыплэмрэ шхыныгъохэмрэ зэбгъэтиэнхэ ыкIи уакIырыпIыын зыхъукIэ, блэкIыгъэ лъэхъэнэ чыжъэхэм къащегъэжъэн фае.

Шэшлэгъу пчъагъэхэм адыгэхэр мы чыплэхэм ащэпсэх. Къыблэ-къокIыпIэмкIэ — къушхъэхэр; темыр лъэныкъомкIэ укъехымэ — мээхэр, псыхъохэр, губгъохэр; къохъапIэмкIэ — хышхор.

Узэрэпсэушт, узэрэлъэжъэшт

лъыкIуагъэхэм уакIырыпIыымэ, шIэныгъэлэжъэхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, апэ итырхъэр, етIанэ гъажъор къехъэ, ащ ыуж натрыфыр ары. Ахэм ахэдэ лъэпкъыр. Нахъ дэгъур къахэпхыным пае уахътэ ищыкIагъ, укIырыпIыын фае. Пкъышгъолым зэриштэрэм, ишIуагъэу къаклорэм ялгытыгъэу нахышIур лъэпкъым къыхехы. ИакъылкIэ ахэр къыгъэгъунээ ахэдэ, зыр лъегъэкIуатэ, адрэр ештэ.

НэмыкI лъэпкъэу къыбдэпсэухэрэм е гъунэгъоу уилэхэм

гъакIэхэу, кIымафэм, гъатхэм гъугъэхэу е ахэм ахэшIыкIыгъэ псыхэу (къужыпыс, мыепс зыфэплощтхэр).

Хым къыхэкIыр шхыныгъохэр адыгэхэм макIэу агъэфедэщтыгъэ, хым пэблагъэу псэуштыгъэхэм ащ фэдэ амал ялагъэми, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ адыгэхэм пцэжъыер ашхыхэрэп. Къухъэм исхэу ячIыгу къабгынэ зэхъум, хы ШIуцIэм цIыфыбэ хэкIодагъ. Ахэр пцэжъыехэм ашхыжыгъэхэу, ащ къыхэкIэу амышхыр ателъэу ало.

Джы зы шхыныгъо горэм ишIыкIэ сэ шIушызгъэгъозышт. Ащ ыцIэр «лыщэпап» (шашлык).

Нахыпэм онджэкъ чIэгъым чIэхэу лыщэпапэр агъажъэщтыгъэ. Джы дунаир нэмыкI хъугъэ, онджэкъыри тарихым щышIу игугъу тэшIыжы. Непэрэ бысымгуащэхэм тиамалхэр нахъ дэгъу хъугъэх, джы лыщэпапэр унэм шыбгъэжъэн плъэкIышт.

Ащ пае ищыкIагъэхэр: мэлылы, бжыныф шыгъу, къон зэхэлхэр, бжыны, помидор, пхъэпэ цыкIухэр, хъакум пае дзыоужыер («рукав для выпекания» зыфалорэр), мэлыр заукIыкIэ ыкIоцI шэ къекIы хъыгъэм фэдэу дахэу — ащ фэдэ тIэкIу.

Лыр тэупкIатэ. Мыр мыин-

гъомылапхы шыгъу къодыем нахы бжыныф шыгъум нахъ псынклэу ещыу. Гъомылапхэм хэлъхъан зыхъукIэ, бжыныфшыгъум ибагъэрэ шыгъу къодыем ибагъэрэ зэфэдэп. Бжыныфшыгъур нахъ кIуачIэшъ, ар нахъ макIэу хэлъхъанэу мэхъу.

Джы лыр, бжыныр, помидорыр зэблэгъыдзыз пхъапэхэм апытэлъхъэх. Ахэм шэр ятэщэкIы. Сыда мы шэм мэхъанэу иIэр, зыкIетщэкIырэр? Лыр

мылхъэу арэуштэу зыгъажъэхэрэри шыIэх, ау сэ сшъхъэ-кIэ нахъ сикIас ащ илэу бгъажъэмэ. Сыда плэмэ нахъ шыабэ лыр мэхъу, етIани хъакур уцIэпIырэн.

Джы мыр сыхъатырэ ныкьорэ жъэн фае.

НэмыкI кавказ лъэпкъэхэм лыщэпапэм помидор соуыр нахъ къырагъэкIу, ау адыгэхэм сыдыгъокIи лым игъусэу Iэпэщыпсыр ашхыштыгъэ. Ар псауныгъэмкIи нахъ дэгъу.

Лыщэпапэр, нэмыкIэу къэпIон хъумэ, шашлыкыр къэжъэгъах. Ащ пластэр, Iэпэщыпсыр игъусэхэу Iанэм къытебгъэуцохэмэ, шхын IэшIоу, къабзэу, пкъышгъолымкIи мыгуауу унагъом ебгъэшхышт.

Лыщэпапэм игъэхъазырын ищыкIагъэхэр

Мэлыл (ныбжыкIэу)
к2 2

Бжыныфшыгъу —
г 6 — 7

Къон хъаджыгъ — 1 г

Адыгэ къон цIып —

Iэрам

Бжыны — 1 кг

Помидор — 1 кг

Шэ пIуакI — 1 кг

Пхъэпэ цыкIухэр

Хъакум пае дзыоужыехэр

Къэзыгъэхъазырыгъэр
ТХЪАРКЪОХЪО Аминэт.
КЪТРК-у «Адыгеим» ижур-
налист.

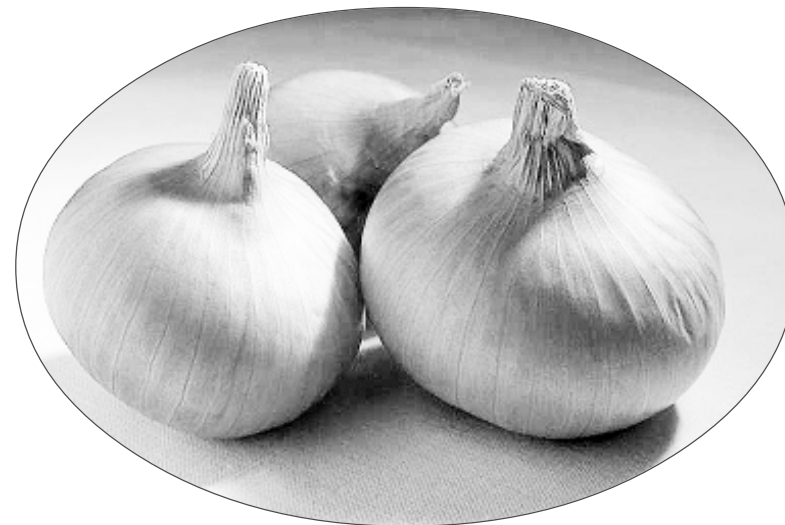

мыщIыкIоу пшIымэ нахышIу. Лыр жъэмэ нахъ цыкIу зэрэхъурэри къыдэплъытэн фае.

Ар дэгъоу тэлъэсы, тэшIу. Бжыныф шыгъоу хэлплъащтым ибагъэр: лы килограммитIум зы грамм-граммитIу нахыбэ ыштэщтэп. НэмыкIэу тищыкIагъэхэр тэгъэхъазырыфэ лымрэ шыгъумрэ зэхъанхэу дгъэуцущт. ЕтIанэ къон зэхэлхэр тетэтакъох. Адыгэ къон хъаджыгъэр сэ лым къесэгъэкIу. Шашлыкым пае хъазырэу зэхъэхъагъэхэу джы ащэх. Ащ фэдэми хъушт хэлплъащтыр.

Бжыныр зэрэхъураеу пхъапэм пытлхъашгъунэу тэупкIатэ. Бжынышхъэ гурытхэу 3 — 4-р фэхъушт. Помидорыри хъураеу тэупкIатэ. Ари бжыным ибагъэ фэдызщт. Помидори 3 — 4-р икъушт.

Мыхэр тэупкIэтэфэ лым шыгъур хъащт. Сыд фэдэрэ

амалхэр зэкIэ чIыгоу адыгэхэр зэрысхэм иIэх.

Адыгэхэм яхызмэт былымхъуным апэрэ чыплэр щыуыты. Мэлхэр, пчэнхэр, былым пашгъэр. ШIэныгъэлэжъэу Унэрэкъо Мирэ къызэриIорэмкIэ, апэрэ чыплэр зылыгъыгъэр былым пашгъэр ары, ятIонэрэ чыплэр — мэл-пчэнхэр, я 3-рэ чыплэр къохъуныр ары.

Мэлылыр ыкIи былымлыр гъэжъуагъэуи гъэжъагъэуи бысымгуащэхэм аушхырыхъэ. Лыр гъэжъуагъэ зыхъукIэ — лэпсыр, гъэжъагъэ зыхъукIэ щхыур е къундысыур нахъ екIоу алыгът.

Гъатхэм ыкIи гъэмафэм гъэщхэкI гъомылапхъэхэр нахыбэу ашхы. Шэм непэ къызынэсыгъэми къуаер, тхъур, щатэр, шхыур, къундысыур хашIыкIых.

— Иж дэдэкIэ, «антикэкIэ» заджэхэрэ лъэхъаным, адыгэхэм лэжыгъэ пэрытэу ялагъэр хъэр ары, — ело Унэрэкъо Мирэ. — Ащ пластэр, хъарыпIэр, мэджаджэр, шэламэр хашIыкIыштыгъэ. Джащ фэдэу джэгухэм е мэфэкI зэхэхъэхэм къащаштэу бахъсымэри ащ хашIыкIыштыгъэ.

Лэжыгъэхэм ащышIу анахыжъыр ыкIи ащ къыкIэ-

ялэпкъ шхыныгъохэм ащышхэр къыпхэмыхъанхэ ылгэкIыштэп.

Я 20-рэ лIэшIэгъум ипэублэ нэс ямылэпкъ шхыныгъо адыгэхэм аштагъэу пIон плъэкIыштэп. ШыпкIэ, тхъацу-гъэтэджыр зыхэлъ хъаку хъалыгъур урысхэм къахахыгъэу зыIохэрэр уапэ къефэх. Мыщ еплъыкIэ зэфэшхъафхэр шIэныгъэлэжъэхэм фыряI. Шызнэкъокъух. Арышъ, теубытагъэу хъаку хъалыгъур адыгэхэм ямылэпкъ шхыныгъуагъэу пIон тлэкIыштэп.

ХэтэрыкIхэри пхъэшхъэмышхъэхэри адыгэхэм ижыкIэ къыщегъэжъагъэу алэжыых. ХэтэрыкIхэмкIэ анахъэу апэ рагъэшхыхэрэр натрыфыр, джэнчыр, шыбжыи-ир, къэбыр ары.

Адыгэ къэбым фэдэ къызы-щагъэкIэу зыщIэ къепIон плъэкIынуу шыIэхэр къэралыгъуитIу ныIэп — Мексикэр, Испаниер.

Пхъэшхъэ-мышхъэхэмкIэ анахыбэу адыгэ чIыгум къыщагъэкIыштыгъэхэр: мыIэрысэр, къужыыр, сэнашхъэр. Илэсым къыкIоцI мы пхъэшхъэ-мышхъэхэр адыгэ Iанэм тетыштыгъэх: гъэмэфэбжыхъэ лъэхъаным — къэкIы-

МАМЫРЫКЪО
Нуриет.

Хэжыпшэу шыпэхэм атегушыплагъэх

Шам шыпсэурэ адыгэхэм ялофхэм языхтэ зэгъэшлэгъэным дэлэжэшт комиссиу Адыгэ Республикэм шызэхашагъэм мы мафэхэм зэхэсыгъо илагъ. Ар зеришагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэм.

Мы кьэралыгъом шыпсэурэ тильэпкьэгъухэу непэ гымэкыгъо хэфагъэхэм Адыгэ-ир Лэпылэгъу афэхун зэрилэ-кыштым, ашкIэ шIэгъэн фаехэм кьэзэрэушплагъэх атегушылагъэх. Джырэ уахътэ анахъу унаIэ зытеудзэн фэе лъэныкьохэм кьашыуцугъэх АР-м культурэмкIэ иминистрэу Чымышбо Гъазы, АР-м лъэпкьIофхэмкIэ, Iэжыб кьэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгъухэм

адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи кьэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр, общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» илIы-кIохэу Хьэпэе Арамбий, Мэщ-фэшIу Нэдждэт, Къуекъо Аслъанбий, Бэгъушъэ Адам, нэмыкIхэри.

Непэ Шам шыкIорэ зэпэуцужьым, заом адыгэхэр хэшагъэмышхунхэм пае Лэпылэгъу афэхунхэм, ахэм яхэкужъ кьагъэзэжыным фэшI амалэу шы-лэхэр зэкIэри гъэфедэгъэнхэ зэрфаер кьэгушыплагъэхэм кьышагъэшыгъ. АшкIэ нэбгырэ пэпчъ предложение гъэнэфагъэхэр кьыхыгъэх. Ахэм ащышыгъ: тильэпкьэгъухэу республикэм кьэзыгъэзэжы зы-

шIоигъохэм яспискэ зэхэгъэуцогъэныр, ашкIэ шапхъэу шы-лэхэр законодательствэм диштэу зэхэфыгъэнхэр, кьэкошыжы зышIоигъохэм Iоф адзышIэшт штаб зэхэцэгъэныр, кьагъэзэжымы, ахэр зэрысынхэ, зышыпсэунхэ альэкIышт унэ нэкIыхэу Адыгеим икьуаджэхэм ыкIи икьалэхэм арытхэр зыфэдизыр зэгъэшлэгъэныр, нэмыкIхэри.

Шам шыпсэурэ тильэпкьэгъухэм ятарихъ чIыгу кьагъэзэжынымкIэ Лэпылэгъу афэхун, ашкIэ унэшIо гъэнэфагъэ зышIын зылэкIыштыр федеральнэ гупчэр ары. АшкIэ дакIоу непэ Адыгэ Республикэм, Къэбэртэе-Бэлыкъарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым альэкI кьагъанэрэп, чIыплэ гузэжыогъу ифэгъэ адыгэхэм яшIуагъэ зэрарагъэкIыштым ыуж итых.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Шъхъэзакъоу къэнагъэх

Зисабыйхэр псаухэу, ау язакъоу кьэнэгъэ нэж-лужьхэр «жъы хъугъэхэшь яшыкIэгъэжхэп» аIо. Тхьапша ашкIэ дэу шъхъэзакъоу псэухэрэр. АшкIэ фэдэхэм цыфхэр Лэпылэгъу афэху.

НыбжыкIэхэм кьалэм нахъ зашэи, янэ-ятэхэр чылэм кьыданэхэшь, нэмыкI чIыплэхэм мэкIожых. Гъэмафэрэ ялфыгъэхэр чылэм кьафашэх, мэзишым цагъалэх, нанэрэ татэрэ агъэгъушIох. Ау уахътэ те-шIэу, сабийхэм зыкьызаIэ-тыкIэ, ахэр чылэм фэежыхэрэп. ЗышIаплугъэхэ шагум илгъэсым кьыкIоцI ерагъэу зэ, Iо дэхъэх. Ялфыгъэхэр, якъорылф-пхьорэлфхэр агъэгъушIонхэу аIозэ, нэж-лужьхэм

кьаратырэ пенсие тIэкIур зэIуа-гъаIэшь афагъэтилыгъы. ТIэ-кIу-тIэкIуэ жъы хъугъэ цыфхэр ахэм ямышыкIэгъэжыхэ мэхъух.

ЗигъашIэ кьэзыгъэшIэгъэ цыфхэу жъы хъугъэхэр ясабийхэм гушыIэ дахэ кьарало-нэу, гулытэныгъэ кьафэри-лэнэу ары ныIэп зэрашыгу-гъыхэрэр. Ау а тIэкIури арагъэ-гъотын альэкIырэлэ.

Жъы мыхъужыны, дуна-им емыхъужыны цыфи кьэ-хъурэлэ. Сабыйхэм альэгъу-рэр ары ашIэрэр, нахъыж-хэм шъузэрафыштытэу альэ-гъурэм фэдэу шъори ахэр шъуиужышхъэм кьышъуфы-цытыжыштытх.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

ЗэутэкIыгъэх

ГИБДД-м и ГъэорышIаплэу Адыгэ Республикэм шыIэм ипресс-кьулыкъу кьызэри-тыгъэмкIэ, автомобилэу ВАЗ-2113-р имыгъогу тыхы, ыпэкIэ кьыкIырэ Газелым мэзаем и 6-м, пчыхъэм сыхъатыр 7-м адэжъ, Мыекъуапэ иурамэу Хьахъуратэм ыцIэ зыхъырым щэутэкIыгъ. Маршруткэм исыгъэ кIэлэ ныбжыкIэхэм ащышхэу ильэс 18 ыкIи 26-рэ зыныбжыхэм фыкьогъэ хылыгъэхэр атешагъэхэу республикэ сымэдэжышым нагъэсыгъэх.

Хъугъэ-шIагъэм епхыгъэ Iо-фыр зэхафы.

Мыгъэрэ кIымафэ тишъо-лър змысэгъэ, зыфэдэ кьэ-мышъугъэ чыIэ кьыздыхыгъ. Тхьамфэ зытIуш хъугъэ гра-дуси 8 — 10 зышылэр, 17 — 19-м нэсэуи кьыхэкIы. Мэза-ем и 7 — 8-м чэщым чыIэр градус 23-м Мыекъуапэ шы-нэсыгъагъ, шэджагъо нэси ашкIэ кьышчыкIагъэ шыIэп. специа-

листхэм кьызэралорэмкIэ, чы-лэр градуси 10 — 12-кIэ Къы-блэ шъолъырым ишапхъэхэм ашIокIы. ЧыIэм ыпкIэ кьы-кIыкIэ, Адыгеим икьэлэ шъха-лэ, ирайонхэм ащышхэм псыр джыри икьоу алэкIахэрэп, пэтхъу-лутхъу узыр кьызуа-лэхэрэм япчъагъэ нахъыбэ мэхъу, еджаплэу, кIэлэцIыкIу

ИгышIэу республикэм итхэм ащышыбэхэр мы мафэхэм зэфэшIыгъэх. Цыфхэм зэмы-сэгъэхэ чыIэр шIэгъуае кьа-фэхъу, фабэм зэкIэри лъэшэу ежэх, ау тызыгъэгъушIон про-гноз джыри шыIэгон. Ары па-кIош, нахъ чыIэ хъуштыр ары кьызэралуагъэр.

УФ-м и МЧС АР-мкIэ и ГъэорышIаплэу мы мафэхэм, мэзаем и 11-м нэс, джыри нахъ чыIэ хъуштыр макъэ кьэгъэIу. АшкIэ специалистхэм кьызэрэ-талуагъэмкIэ, чэщым чыIэр градус 22 — 25-м нэсышт, ма-фэм градус 17 — 22-рэ шы-лэшт. АшкIэ фэдэ чыIэм авари-ехэм ядэгъэзыжыны, кьэгъэнэ-жыны Iофхэр нахъ кьын зэрэ-хъухэрэр, лэжыгъэу халъха-гъэхэм иягъэ аригъэкIынкIэ зэ-рэшынагъор, псэушхъэхэми цыфхэми шIэгъуае зэрафэ-хъуштыр кьалэ. ПэшIорыгъэ-шъэу зэрагъэуныфэгъэмкIэ, мэ-заем и 13-м нэс республикэм машIоу кьышчыхъурэм ипчъа-гъэ хэхъошт, коммунальнэ си-стемэр, транспортым изекIон зэшыкьонхэм ишынагъо джы-ри шыIэшт. Кьыхъашт тхьама-фэм температурэр нахъ дэ-кIоежыштытэу ары синоптикхэм кьызэралорэр, ау мы мазэм ишапхъэхэм зэранахъ мэкIэ-штыр кьыпагъэхъожы.

ТикIымафэ уахътэм ифэ-шъуашэу зэрэшымытыр тыгу кьеоштыгъ, бжыхъапэм е гъа-тхэм фэдгъадэу бэрэ кьыхэ-кIыштыгъ. Мары джы ифэ-шъуашэм тетэу ишэн кьыгъэ-лъэгъуагъ. Тыщэгугъы гъатхэр игъом кьэкIонышъ, ишэни ашкIэ фэдэу кьыгъэлъэгъонэу.

ХЪУТ Нэфсэт.

Акционерхэм яапэрэ зэхэсыгъу

Урысыем икьыблэ шашIы-рэ туристическэ кластерым ипсэуалэхэм энергией алэкIэ-гъэхъэгъэным фэIорышIэшт урысые-корейскэ предприя-тием иакционерхэм яапэрэ зэ-хэсыгъо мы мафэхэм кьалэу Сеул шыкIуагъ. Предприятиу «Eurasia Energy Holdings-р» зэ-хэзышагъэхэр ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэмр» кьы-блэ корейскэ компаниехэу Korea Western Power ыкIи CNT Korea зыфилохэрэмр.

ОАО-у «Темыр Кавказым икурортхэм» игенеральнэ ди-ректор игуадзэу Ислам На-зарлиевым зэрилэгъэрэмкIэ, Урысыем икьыблэ шагъэ-псышт туристическэ кластерым ипроект шыIэныгъэм шыпхы-рышыгъэным, ар шэпхъэшIу-хэм адиштэу гъэцэкIэгъэным апае урысые-корейскэ пред-приятиу зэхашагъэм мэхъа-нэшхо иI. Компаниеу «КСК-мр» Iэжыб инвесторхэмр яIо зэхэлэу, цыхъэ зэфашыжы-зэ Iоф зэрэздэшIэштым ар ишыхъат.

— Курортэу тшыхэрэм фа-бэр ыкIи электроэнергией ящэ-лэгъэнымкIэ предприятиу зэхэшагъэм ыгъэнэфэгъэ пла-ным игъэцэкIэн анахъ мэхъа-нэшхо зилэ лъэныкьохэм ащы-шэу салыгътэ. — Итхъуагъэ-хэр, дгъэнэфагъэхэр зэкIэри зыфэIорышIэштыр Темыр-Кав-каз шъолъырым хэхъоныгъэ-хэр егъэшIыгъэныр, инвести-

циеу ашкIэ кьыхалэхъэхэрэр на-хъыбэ хъунхэр ары, — кьы-хигъэшыгъ И.Назарлиевым.

Шъугу кьэдгъэкIыжыны: Урысые Федерацием и Прави-тельствоу унашъоу ышIыгъэм диштэу, Темыр-Кавказ феде-ральнэ шъолъырым, Адыгэ Республикэм ыкIи Краснодар крайм дунэе шапхъэхэм ади-штэрэ курортхэр ашагъэпсы-штых. ПэшIорыгъэшъэу зэра-гъэнэфагъэмкIэ, кьушхъэ лы-жэ трассэхэм якIыхагъэ кило-метрэ 1000-м кьэхъушт, хьакIэ-щэу кьызуахыштытхэм нэбгырэ мин 83,5-рэ ачIэфэшт, мафэ кьэс нэбгырэ мини 150-рэ фэ-диз кластерым ыштэн ылгъэ-кIышт. Проект гъэцэкIагъэ зыхъукIэ, нэбгырэ мин 330-м ехъумэ IофшIэплэ чыплэхэр зэ-рагъэгъотын амал яIэшт. Реги-онхэм хэхъоныгъэхэр ашIын-хэмкIэ ар амал дэгъу хъушт.

Проектим игъэцэкIэн пэлу-хъашт ахъшэр кьэралыгъомрэ бизнесымрэ кьатIупшышт. Транспорт ыкIи коммунальнэ инфраструктурэм язэтегъэ-псыхъан текIодэшт сомэ мил-лиард 60-р кьэралыгъом, ку-рорт инфраструктурэм ишIын пэлухъашт ахъшэр инвесторхэм кьатIупшышт.

БэмышIэу шыIэгъэ дунэе зэнэкъокъоу «MIPIM Asia Awards-2011-рэ» зыфиIорэм «Темыр Кавказым икурортхэр» хэлэжыагъ ыкIи проект анахъ дэгъоу ар кьыхагъэшыгъ.

ТАРИХЪЫМРЭ ТИГУМЭКИХЭМРЭ

Мыекъуапэ ыныбжъ дгъэунэфышщта?

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр» анахъу зыгъэгумэкырэмэ ащыщ тарихым ишыпкъаплэ гъэунэфыгъэныр. Адыгеим икълэ шхъалэу Мыекъуапэ ыныбжым бэрэ тегушылэх, ау йофым зэхьоклыныгъэ фэхъурэп. Ар къыдилъыти, Адыгэ Хасэм инахыжхэм ясовет зичэзыу зэхыхъу зэхихагъэм Мыекъуапэ итарихъ щытегушылэ-гъэх. Зэлуклэм къалэм иадминистрация ипашцэу Михаил Черниченкэр къырагъэблэ-гъагъ.

фэкл мафэхэу Мыекъуапэ шыхагъэунэфыкыныхэр гуклэ тштэнхэ тлэкълэщтэп.

Тичыгу фэзуагъэхэм, лыхъужэу зышхъэ зыгъэтлыгъыгъэхэм гукъэкълэжэу афитилэр тэгъэклоды, лытэныгъэу афэтшырэр тэр-тэрэу къетэгъэлыхы. Шэжэ уимылэныр, блэкылгъэ лъэхъаныр умыгъэлаплэу уинахыжхэм уасэ афэмышыныр тишэн-хабзэмэ адиштэхэрэп.

Къалэ зыхъугъэр

Мыекъопэ мыжъоу (плита) дунэе къэбар хъугъэм илээс мин заулэ ыныбжъ. Шэныгъэлэжэ-эпиграфистэу Георгий Турчаниновым зэригъэунэфыгъэмкълэ, илээс 3200-м ехъу плитам ыныбжъ. Ленинград, Абхазым, Адыгеим, нэмыкхэм яшлэныгъэлэжхэм ушэтынхэр ашыгъэх, тарихъ къэбархэм лъапсэ ямылэу зыми къылуагъэп.

Урысыем идзэхэм Мыекъуапэ ехыллэгъэ тхыгъэхэр 1823-рэ илээсым ашыгъагъэх. 1870-рэ илээсым къышыублагъэу Мыекъуапэ къалэ хъугъэу къалыгъэ.

Еплыкълэхэм уагъэгупшысэ

Адыгэ Хасэм инахыжхэм ясовет къышыгушылагъэх Хьагъундэкъо Нурбий, Мэщфэшлу Нэдждэт, Тыгъужь Казбек, Къуижъ Казбек, Къэрэбэт Аслъан, Шхъэлэхъо Абу, Тхьаркъохъо Юныс, нэмыкхэри. «Урысыем ипатриотхэр» зыфиорэ

партием икътумэу Адыгеим цылэм ипашцэу Алджэрыекъо Аскэрбий Мыекъуапэ и Устав зэрэгъэпсыгъэм къытегушылэзэ, зэхьоклыныгъэу ащ фэшлыгъэнхэ фаэмэ ягугъу къышлыгъ. Ащ шхъафэу тытегушылэныр нахышлуклэ А. Алджэрыекъом ылыгъагъ.

Мыекъуапэ иадминистрация ипашцэу Михаил Черниченкэм игупшысэхэри тшлогъэшлэгъоныгъэх. Къалэм ыныбжъ, итамыгъэ, нэмыкхэми татегушылэ зыхъуклэ унэшъо хэхыгъэхэр аштэщтых. 1857-рэ илээсым къышыублагъэу Мыекъуапэ ыныбжъ къызэралыгъэрэм зэхьоклыныгъэхэр фашыщтых.

Адыгабзэкълэ тыратхэщта?

Мыекъуапэ дэхъэплэ 5 илэу къэтэлыгъэ. Урысыбзэкълэ къалэм ыцлэ атетхагъэу тэлэгъу. Адыгабзэмрэ урысыбзэмрэ Адыгэ Республикэм икъралыгъуабзэхэу цытыхы. Ащ тыкыпкъырыкълэзэ, бзитлури зэфэдэу гъэфедэгъэн фае. Адыгэ Республикэм икълэ шхъалэ ыцлэ адыгабзэкълэ урысыбзэкълэ дэхъаплэхэм атетхэгъэным Адыгэ Хасэр ишыпкъэу пылышщт.

Бэрэ зытегушылэгъэхэ йофыр зэрэлыкълуатэрэм тегъэгущло. Адыгэ Хасэмрэ къралыгъом икълулыкълушлэхэмрэ зэгъусэхэу ащ дэлэжъэщтых. «Адыгэ макъэм» игъорыгъоу къылопшыщт йофым рыкълорэр.

Сурэтхэр зэхыхъэм къыщытырахыгъэх.

Пытаплэ зашлыгъэр

Урыс-Кавказ заом илэхъан зыфэдгъээжъын. А илээсхэм къуаджэхэу Къохъужхъабл, Бэгъушхъабл, Къэсэкикохъабл непэ Мыекъуапэ зыщыпсэурэ чыплэм щысыгъэх. Пачыхъэм иулэшыгъэ купхэр къуаджэхэм заоклэ къатэбанэхы, машлор къарадзыгъ. Чылагъохэр тырагъэстыкълыхы, пытаплэ шагъэпсыгъ. 1895-рэ илээсым ар хъугъагъэ.

Археолог цлэрылоу, Адыгэ Республикэм культурэмкълэ исслуженнэ йофышлэу Тэу Аслъан Мыекъуапэ итарихъ фэгъэхыгъэу зэрипорэмкълэ, тятэжъ-тянэжхэр аулыкълыхы, мэшло лыгъэр къуаджэхэм зарадзыгъэ илээсым Мыекъуапэ лъапсэ тичыгу шышлыгъэу плытэныр тэрэзэп, цыфыгъэ шапхъэм диштэрэп. Адыгэхэм ягукъэо мафэхэр мэ-

Адыгэ Хасэм инахыжхэм ясовет итхъаматэу Хъунгэо Чэтибэ ипэрэблэ гушылэ къызэрэщыгъэщыгъэу, Адыгэ Республикэм икълэ шхъалэу Мыекъуапэ идэхъаплэхэм атетхагъэ къалэр зыщыпсэурэ чыплэм 1857-рэ илээсым тлысыгъэу. Урысыем шлэныгъэхэмкълэ и Академие, гуманитар ушэтынхэмкълэ Адыгэ республикэ институтым яшлэныгъэлэжхэм язэфхысыжхэр зэрагъэпшагъэх. Мыекъуапэ итарихъ шыпкъэм тетэу тхыгъэным фэшлэ зэхьоклыныгъэхэр шыгъэнхэ фаеу алыгъэ.

Археолог цлэрылоу Лэупэкълэ Нурбий Мыекъуапэ фэгъэхыгъэ тхылгъэу къыдыгъэкълыгъэм тарихъ къэбар гъэшлэгъонхэм уащегъэгъуазэ. Къалэм гъогоу къыкълугъэр къэплъытэным паче илээсэу къызыщегъэжъэн фаер зэфэшхъафэу шлэныгъэлэжхэм къаломы, екллэлэклэ хэхыгъэ зышырэмэ нахъ адетэгъаштэ.

Футбол

Апэрэ уплэкълунхэр

Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» илээс ешлэгъум зыфегъэхъазыры. Ныбджэгъу зэлуклэгъоу Нэбыгъу щызэхъагъэр апэрэ уплэкълунхэм ахэтэлъытэ. «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Томь» Томск — 2:0. Къэлапчъэм йэгуаор дэзыдзэгъэхэр: Лучин, Матвиенко.

Томскэ иныбжыкълэ футбол командэу «Зэкъошныгъэмрэ» язэдешлэгъу гъэшлэгъонэу кълуагъэ. Тренерхэм футболистэу клубхэм къарагъэблэгъагъэхэр аушлэкълух. Вадим Лучиныр тикомандэ хэт, къэлапчъэм йэгуаор анахыбэрэ дэзыдзэрэмэ ащыщ. Эдуард Матвиенкэр Краснодар къырашчыгъ, нэмыкълэ футболистхэри «Зэкъошныгъэм» къыхэхъанхэу мэгулгъэх.

Дзюдо

Шэмбэтым аублэ

Урысыем и Къыблэ шьолъыр дзюдомкълэ изэнэкъокъу мэзаем и 11 — 12-м Мыекъуапэ щыклошт. Илээс 23-м нэс зыныбжъ клалэхэмрэ пшъашъэхэмрэ зэлуклэгъумэ ахэлэжъэщтых.

СССР-м изаслуженнэ тренерэу, ЮФО-м дзюдомкълэ ифедерация ипрезидентэу Кобл Якъубэ тызэрэщыгъэгъозагъэу, тибэнэкълэ ныбжыкълэхэм ялэпэлэсэныгъэ зэрэхагъахъорэр алырэгъум къышынефэщт. Урысыем ихэшыпкылыгъэ командэ хэтхэри бэнаплэм къыхашщтых.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхъышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдзыгъэкълэрэ:
Адыгэ Республикэм
лэапкъ йофхэмкълэ,
йэкълэ къралхэм
ащыпсэурэ тилгъэп-
къэгъухэм адырлэ
зэлхыныгъэхэмкълэ
ыкълэ къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкълэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шхъалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакция
зыдэшылэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъалэм
иагъэр:
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкълэжъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерациям
хэутын йофхэмкълэ,
телерадиокъэтын-
хэмкълэ ыкълэ зэлъы-
лэсыкълэ амалхэмкълэ
и Министерствэ
и Темуры-Кавказ
чыплэ гъэоры-
шлал, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышпып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкълэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кълэжъ ахы. Къа-
тэхэрэмрэ гъэзе-
тым шылажхэхэ-
рэмрэ яеплыкълэ
зэтемыфэн ылыгъ-
кълэщт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкълэ къэ-
зытхыгъэхэм
алэкълэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
3806

Индексхэр
52161
52162
Зак. 296

Хэутыным
узшыкълэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыкълэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00